

[Justitsministeren.]

retsinstitut, skuffede man ingen berettigede forventninger ved at opretholde det. Den betragtning kan man muligt nok anføre, men jeg vil alligevel tro, at den, der i praksis har været ude for henvendelser fra fideikommissbesidderes pårørende, ikke helt deler den opfattelse, at der ikke er nogen, der med rette vil føle sig skuffet. For mig må den afgørende betragtning i alt fald være den, at tilstedeværelsen af retsinstituttet som sådan vil føles stødende, når det favoriserer en enkelt af en søskendeflok, ligesom jeg heller ikke mener, man kan se bort fra, at der som oftest vil ske en favorisering af sønner fremfor døtre. Jeg forstod, at det ærede medlem hr. Paabøl ville begrænse sit ønske på dette område til, at der blev skabt en øget dispositionsret for fideikommissbesiddere, men udfra mit synspunkt løser dette intet problem.

Det ærede medlem pegede endelig på hensynet til stifteren.

Jeg tror, det ærede medlem fru Hanne Budtz har ret i, at det nok kan frembyde vanskeligheder at nå frem til en antagelse af, hvad stifterens vilje ville have været, hvis han havde kendt den udvikling, retsinstituttet havde gennemløbet. Man kunne måske med større rimelighed pege på den ret, successorerne måtte have; deres retskrav synes jeg dog lovforslaget tilgodeser på en rimelig måde.

Når det ærede medlem hr. Paabøl sluttede med at sige, at der bør graves et spadestik dybere end gjort, misforstår det ærede medlem mig ikke, når jeg siger, at jeg tror, de embedsmænd i justitsministeriet, der sammen med professor Stig Iuul har gjort et meget stort arbejde på dette område, har gravet så dybt, som det er muligt.

Til det ærede medlem fru Hanne Budtz vil jeg gøre nogle ganske få bemærkninger. Det er rigtigt, som det ærede medlem siger, at pengefideikommiss har kunnet oprettes uden at blive konfirmeret af justitsministeriet. Vi ved ikke, hvor mange det drejer sig om, og heller ikke hvilke kapitaler.

De vil imidlertid efter lovforslaget blive indkaldt til opgørelse, og vi vil da få det at se. Men vi har i justitsministeriet en fornemmelse af, at det ikke drejer sig om mange pengefideikommiss, ej heller om store kapitaler. Det ærede medlem peger specielt på spørgsmålet om fideikommiss med kapitalen anbragt i en enkelt fast ejendom. Såvidt det er mig bekendt, er der en halv snes af den slags pengefideikommiss, og jeg vil være tilbøjelig til at tro, at afløsningen af dem ikke vil frembyde særlige vanskeligheder, men jeg er enig med det ærede medlem i, at det er et af de problemer, det vil være rimeligt at drøfte i det udvalg, jeg regner med bliver nedsat angående dette lovforslag. Det er jo på ingen måde et lovforslag, der skal jages igennem, selvom jeg meget gerne så, at det blev gennemført i denne samling.

Det ærede medlem nævnte ligesom det ærede medlem hr. Johs. Christiansen spørgsmålet om frivillighedsprincippet. Derom vil jeg gerne sige, at en principiel betragtning, der går ind for frivillighedsprincippet, kan jeg i og for sig meget vel forstå, men jeg synes, at frivillighedsinstituttet vil øge vilkårligheden, ligesom jeg tror, at det ærede medlem fru Hanne Budtz har ret i, at en frivillig ordning kan føre til bitre familiestridigheder, som der kunne være al anledning til at undgå.

Til det ærede medlem hr. Johs. Christiansen vil jeg gerne sige udover det, jeg har sagt om frivillighedsprincippet, at jeg er særdeles villig til at drøfte indholdet af § 6, stk. 2, hvor der kan være spørgsmål om at ændre grænserne. Det ærede medlems sidste bemærkninger forstod jeg på den måde, at han kunne tænke sig en løsning, hvorefter problemet om afløsningen blev udsat i nogle få år, og at man hertil kædede spørgsmålet om afgiftens størrelse. Jeg er naturligvis villig til at drøfte enhver tanke, der fremsættes dette forslag vedrørende, men jeg ville på forhånd være betænkelig ved at indføre en ordning, der kunne muliggøre, at der gennem år opstod en familiestrid, som